

**Щорічна інформація з екологічної освітньо-виховної роботи
НПП «Гуцульщина»
за 2025 рік**

1. Організація екологічної освітньо-виховної роботи.

1.1. Наявність структурного підрозділу з екологічної освітньо-виховної роботи в природному або біосферному заповіднику, національному природному парку, ботанічному саду, дендрологічному або зоологічному парку, регіональному ландшафтному парку, парку-пам'ятці садово-паркового мистецтва, управління якими здійснюють спеціальні адміністрації (далі – установи ПЗФ), та його склад (штатні одиниці). Відповідальний працівник за організацію екологічної освітньо-виховної роботи установи ПЗФ.

В національному природному парку «Гуцульщина» екологічну освітньо-виховну роботу забезпечує відділ еколого-освітньої роботи. У відповідності до штатного розпису парку на 2025 рік у відділі затверджено 6 штатних одиниць:

- начальника відділу;
- заступник начальника відділу;
- провідний фахівець;
- провідний фахівець;
- провідний фахівець;
- фахівець I категорії.

За організацію екологічної освітньо-виховної роботи національного природного парку «Гуцульщина» відповідальним є начальник відділу еколого-освітньої роботи. Під час його відсутності обов'язки виконує заступник начальника відділу.

1.2. Наявність постійних форм інфраструктурного еколого-освітнього облаштування:

Організація та діяльність у складі установи ПЗФ музеїв природи, музейних кімнат або куточків, екоосвітнього та екотуристичного центрів, візит-центру (назва, мета діяльності, стислий опис експозицій чи облаштування, кількість експонатів, надходження, обмін; склад працівників, відомості про кількість та категорії відвідувачів, проведені заходи та акції тощо)

В адміністративному приміщенні НПП «Гуцульщина» функціонує візит-центр. Це ключовий простір, де проводяться пізнавальні заходи та освітні бесіди зі здобувачами освіти Косівського району. Крім того, візит-центр є майданчиком для проведення засідань, круглих столів, конференцій, семінарів, нарад, а також зустрічей із керівниками органів влади, місцевого самоврядування та громадськими організаціями.

На базі НПП «Гуцульщина» також діє Науково-просвітницький центр (НПЦ). Тут туристи-природолюби мають змогу ознайомитися з багатими експозиціями: зоології, ентомології, орнітології, дендрології, мікології та геології. Відвідувачі можуть оглянути гербарії рослин карпатського краю, а також дізнатися про роботу мікологічної лабораторії та лабораторії екологічного моніторингу.

Доповнює цю інфраструктуру інтерактивний еколого-пізнавальний центр (ІЕПЦ), де проводяться екопросвітницькі заходи за методами неформальної освіти з використанням сучасного інтерактивного обладнання.

21 листопада в НПП «Гуцульщина» запрацював новий освітньо-пізнавальний простір — інтерактивна зоологічна кімната-музей. Кімнату-музей створено в рамках ініціативи «Природа – частина культурної спадщини: інтерактивна зоологічна кімната-музей НПП «Гуцульщина», в межах проєкту «Перехід до екотуризму на природоохоронних територіях через тлумачення спадщини», що реалізується НЕЦУ за підтримки International Visegrad Fund (малі гранти). Це унікальне середовище, де відвідувачі можуть ближче познайомитися зі світом фауни, побачити тематичні експозиції та доторкнутися до природничих знань у сучасному форматі.

Діяльність в установі ПЗФ бібліотек, наукових архівів (характеристика, кількість працівників, поповнення бібліотеки, загальна кількість примірників, їх існуючі електронні аналоги; науково-популярні фільми, телефільми, відеотеки, фототеки, фотоальбоми тощо)

Роботу бібліотеки Національного природного парку «Гуцульщина», забезпечує один працівник відділу еколого-освітньої роботи. Загальна кількість книг - 3798 примірників. Серед них різні періодичні видання, велика кількість брошур, буклетів тощо.

Фототека парку у 2025 році становить 6,5 ГБ.

У 2025 році екоосвітняни відзняли та змонтували 6 відеороликів пізнавального характеру: «Зимуючі птахи Косівщини», «Годівничка для зимуючих птахів», «Дубина навесні», Табір «Друзі природи» День 1, Табір «Друзі природи» День 2, «Відкриття інтерактивної зоологічної кімнати-музею НПП «Гуцульщина».

Діяльність установи ПЗФ щодо створення мережі обладнаних екскурсійних маршрутів та еколого-освітніх стежок. Обладнані екскурсійні маршрути та еколого-освітні стежки (їх кількість, перелік, вид, назва; кількість розроблених і відкритих в поточному році, складених паспортів; кількість екскурсій та контингент відвідувачів).

На території НПП «Гуцульщина» функціонують 12 еколого-освітніх стежок та 1 веломаршрут. Старокутське ПНДВ: «По Дубині», «До сірководневого джерела на річці Волійця», «На гору Михалків», «До оглядового майданчика на гору Острій»; Косівське ПНДВ: «Чотири дороги» («На Зіняків верх», «До шешорських гуків», «На гору Клифа», «Попід Каменистий»); Шешорське ПНДВ: «На полонину Росохата», «Хребтом Карматура», «На хребет Брусний до каменя Довбуша», «На озеро Лебедин»; веломаршрут «До пасіки Святого Миколая».

Впродовж 2025 року проводились екскурсії та квести еколого-освітніми стежками. Для учасників шкільного ПНДВ Шешорської гімназії ім. В. Чорновола проведено екскурсію еколого-освітньою стежкою «По Дубині», екскурсію науково-дослідним розсадником НПП «Гуцульщина» та Пасікою Святого Миколая, екскурсію еколого-освітньою стежкою «До оглядового

майданчика на гору Острій». Екскурсію еколого-освітньою стежкою «По Дубині» проведено для школярів Старокосівського ліцею та Соколівської гімназії. Діти знайомилися із першими весняними квітами, зокрема вивчали види, які занесені до ЧКУ. Квести еколого-освітніми стежками «До оглядового майданчика на гору Острій» та «На полонину Росохата» проведено для учасників літнього природничого табору «Друзі природи»

Працівники відділу еколого-освітньої роботи спільно з відділом рекреації брали участь у обстеженні відповідних еколого-освітніх стежок.

1.3. Наявність тимчасових форм інфраструктурного еколого-освітнього облаштування.

У національному природному парку «Гуцульщина» тимчасовими формами інфраструктурного еколого-освітнього облаштування є виставкові стенди, аншлаги, інформаційні банери. Впродовж 2025 року підтримували попередньо виготовлені тимчасові форми інфраструктурного еколого-освітнього облаштування. Також поповнилась створена зоологічна кімната-музей інформаційними табличками та фотозоною про тварин НПП «Гуцульщина».

1.4. Наявність плану заходів з екологічної освітньо-виховної роботи установи ПЗФ.

Екологічна освітньо-виховна робота НПП «Гуцульщина» у 2025 році здійснювалась відповідно до плану заходів на 2025 рік, затвердженого директором парку та погодженого рішенням науково-технічної ради (НТР).

Розроблено, затверджено та погоджено членами НТР НПП «Гуцульщина» план заходів з екологічної освітньо-виховної роботи національного природного парку «Гуцульщина» на 2026 рік.

2. Методична, організаційна та практична екологічна освітньо-виховна робота установи ПЗФ.

2.1. Організація та участь у масових екологічних освітньо-виховних заходах:

організація та проведення еколого-освітніх заходів, приурочених до Всесвітнього дня водно-болотних угідь, Всесвітнього дня охорони природи, Міжнародного дня Землі, Міжнародного дня збереження біорізноманіття, Дня довкілля, Дня працівника природно-заповідної справи та інших екологічних дат і свят (назва, час і місце проведення, кількість та склад учасників, результати);

Так, у 2025 році організовано та проведено:

- До екологічної акції «Зимуючі птахи» працівниками відділу еколого-освітньої роботи проведено заняття «Зимуючі птахи Косівщини» та майстеркласи по виготовленню фруктових годівничок для здобувачів освіти 4 класу Шешорської гімназії ім. В.Чорновола, 3-4 класу Старокутського ліцею, 1-4 класів Косівського ліцею ім. І.Пелипейка та учасників шкільного ПНДВ Вербовецької гімназії (136 з.о.); Також проведено конкурс «Годівничка для зимуючих птахів», в якому взяло участь 10 учасників та 2 колективи.

- До відзначення Всесвітнього дня екологічної освіти, в музейно-креативному просторі «Гуцульська світлиця» організовано майстерклас з

пов'язування хустки, проведений Ганною Фартушинською - викладачкою ткацтва Косівського фахового коледжу.

- До Всесвітнього дня водно-болотних угідь для здобувачів освіти 6-А класу Косівського ліцею №2 ім. М. Павлика було проведено екологічний захід "Водно - болотні угіддя: природні супергерої". (20 з.о) Також долучилися до урочистого засідання Координаційної ради з питань збереження, збалансованого використання та відновлення водно-болотних угідь України.

- До Всесвітнього дня дикої природи екозаняття проведено для дошкільнят Косівської початкової школи (15 дошкільнят).

- До Міжнародного дня лісу екоосвітня НПП «Гуцульщини» провели заняття на природі для учнів Соколівської гімназії. Діти вивчали лісові екосистеми в заповідних урочищах Дубини, а також ознайомилися із першими весняними квітами (14 з.о.)

- До Всесвітнього дня води, про значення води в природі та житті людини говорили із здобувачами освіти 5-6 класів Яблунівського ліцею ім. І.Франка. (28 з.о.)

- До Міжнародного дня Землі проведено екозаняття «Збережемо планету разом!» для учасників Шешорського та Вербовецького шкільних ПНДВ. (44 уч.)

- До Всесвітнього дня бджіл проведено екозаняття для здобувачів освіти 2-3 класів Косівського ліцею ім. І.Пелипейка. (36 з.о.)

- До Міжнародного дня біорізноманіття екозаняття проведено для здобувачів освіти 2 класу Косівського ліцею імені І. Пелипейка та Рожнівського ліцею ім. Погрибенника. (60 з.о.)

- До Всесвітнього дня мігруючих птахів проведено заняття на рекреаційній ділянці біля адмінкорпусу НПП «Гуцульщина» для здобувачів освіти Рожнівського ліцею «Гуцульщина» ім. Ф. Погребенника. Діти спостерігали та дізналися цікаві факти про птахи Косівщини. (36 з.о.)

- До Міжнародного дня перелітних птахів екозаняття на природі проведено для учнів 2-3 класів Косівського ліцею імені І. Пелипейка. (51 з.о.)

- До дня Довкілля проведено природоохоронну акцію «Чистий берег річки» із учасниками ПНДВ Шешорської гімназії ім В.Чорновола. (28 уч.). Також було проведено екскурсію еколого-освітньою стежкою «До оглядового майданчика на г.Острій» для учасників шкільного ПНДВ Шешорської та Вербовецької гімназії.(40 уч.)

- До Всеукраїнської акції «Збережемо першоцвіти» проведено екозаняття та майстеркласи з виготовлення весняних квітів із паперу для здобувачів освіти Косівського ліцей ім. Я.Мудрого, Старокосівського ліцею, Яблунівського ліцею ім. І.Франка, Вербовецької гімназії, Смоднянської початкової школи, Яворівського ліцею ім. П.Лосюка та Косівського ліцею ім. М.Павлика, дошкільнят Косівської початкової школи. (212 з.о) Екскурсію еколого-освітньою стежкою «По Дубині» проведено для школярів Старокосівського ліцею та Соколівської гімназії. (32 уч.) Діти ознайомилися із першими весняними квітами, зокрема вивчили види, які занесені до ЧКУ.

- До Міжнародного дня озонового шару проведено екозаняття для здобувачів освіти 7 класів Косівського ліцею ім. М. Павлика. (44 з.о.)

- До Всесвітнього дня прибирання проведено акцію «Зробимо довкілля чистим» із учнями 9 класу Старокосівського ліцею. (10 з.о.) Прибрали від сміття маршрут еколого-освітньої стежки «До оглядового майданчика на г.Острій».

- До акції «Збережемо лісову красуню» проведено екозаняття та майстеркласи для здобувачів освіти 1-4 Пеньківської початкової школи. (20 з.о.)

організація та участь у виставках, фестивалях, заходах, приурочених до етнографічних та культурно-історичних подій тощо (назва, час і місце проведення, кількість та склад учасників, результати)

Працівники відділу еколого-освітньої роботи взяли участь у майстеркласі з пов'язування хустки, проведений Ганною Фартушинською - викладачкою ткацтва Косівського фахового коледжу. Також взяли участь у підбитті підсумків фотоконкурсу «Моя мальовнича Косівщина».

Продовжувалась співпраця НПП «Гуцульщина» із Косівським фаховим коледжем прикладного та декоративного мистецтва.

організація та участь у семінарах, круглих столах, диспутах тощо, присвячених питанням природоохоронної та екологічної освітньо-виховної роботи

Працівники відділу взяли участь у вебінарі Ярослава Грибальського «Інклюзивні стежки в Національних природних парках України: доступність, реабілітація, екологія».

Взяли участь у Міжнародній науково-практичній конференції «Природоохоронні території Карпат: виклики та перспективи сталого розвитку», яку організував та провів НПП «Гуцульщина»; онлайн-семінарі «Сторінками екологічного календаря через призму практичної діяльності», проведеним Мезинським НПП, у межах відзначення Дня екологічної освіти; та у науково-практичній конференції «Кінь у культурі гуцулів».

Також екоосвітяни брали участь у зустрічах працівників відділу еколого-освітньої роботи національних парків із командою Франкфуртського зоологічного товариства.

Для учасників міждисциплінарного семінару-практикуму, вчителів природничих дисциплін та вчителів початкових класів Рожнівської громади, а також для асистентів вчителів та педагогів виїзного семінару Кобаківського ліцею ім. М. Черемшини проведено екскурсію науково-просвітницьким центром НПП "Гуцульщина".

28—29 липня фахівці відділу взяли участь у психологічному навчальному тренінгу «Слова - це вікна або стіни», який проходив у просторі «Вільні» за професійного супроводу ГО "Крила для Родини".

2.2. Співпраця з підприємствами, установами та організаціями: співпраця із загальноосвітніми, позашкільними та іншими навчальними закладами (дитячі садки, професійно-технічні училища, коледжі, університети, інститути тощо)

Національний природний парк «Гуцульщина» тісно співпрацює із закладами освіти Косівського району.

В 2025 році екоосвітяни НПП «Гуцульщина» організовували та проводили спільні еколого-освітні заходи: заняття, акції, квести тощо.

8 липня у Маєтку Святого Миколая відбувся захід «Миколай чекає на тебе!» для дітей з інвалідністю. Працівники відділу взяли участь у заходах для дітей.

До Дня Незалежності України спільно із службою у справах дітей Кутської селищної ради провели для дітей Кутської громади пізнавальне дозвілля, екскурсію та майстерклас.

Взяли участь у робочі поїздки до Республіки Польща, у рамках Міжнародного проєкту «Україна: національні парки, доступні для людей з інвалідністю», який реалізується за сприяння Міндовкілля у співпраці із Ландшафтним парком «Пуца Ромінська».

Окрім цього парк співпрацює з Львівським національним університетом ім. І. Франка; Косівським інститутом прикладного та декоративного мистецтва ЛНАМ України; Івано-Франківським коледжем ЛНАУ, Чернівецьким національним університетом ім. Ю. Федьковича.

наявність спільних програм, проєктів, договорів/угод, планів заходів;
продовжено договір про спільну діяльність з Шешорською гімназією ім. В. Чорновола та Вербовецькою гімназією, із відділами освіти Косівського району.

тематичні уроки любові до рідного краю (назви уроків, назви навчальних закладів, кількість уроків);

У 2025 році фахівці з еколого-освітньої роботи проводили заняття «Екозвички на кожен день», «Як тварини готуються до зими», «Осінні зміни в природі», «Користь чи шкода опалого листя», «Весняні зміни в природі», «Тварини та рослини, які зустрічаються на території НПП «Гуцульщина», «Мешканці нашого лісу», «Червонокнижні тварини НПП «Гуцульщина» та інші.

- Екозаняття «Осінні зміни в природі» проведено для здобувачів освіти 4 класу Косівського ліцею ім. І. Пелипейка. Разом здійснили пізнавальну прогулянку до урочища Скалка та джерела на Баланівці. Також заняття на природі проведено для учасників шкільного ПНДВ Вербовецької гімназії, початкових класів Косівського ліцею ім. І. Пелипейка та 1-2 класів Старокосівського ліцею.

- Екозаняття «Екозвички на кожен день» проведено для здобувачів освіти 5 класу Вербовецької гімназії.

- Екозаняття «Користь чи шкода опалого листя» та «Як тварини готуються до зими» проведено для 3-4 та 5-6 класів Бабиської гімназії.

- Заняття «Червонокнижні тварини НПП «Гуцульщина» проведено для юних лісових рейнджерів Рожнівського ліцею ім. Ф.Погребенника та учасників Сопівського шкільного лісництва.

- «Весняні зміни в природі» проведено екскурсію еколого-освітньою стежкою «По Дубині» для учнів 8 класу Шешорської гімназії ім. Чорновола.

- Проведено тижневий екологічний челендж "Тиждень без пластику" із здобувачами освіти Шешорської гімназії ім. В. Чорновола.

Проведено ряд занять «Мешканці нашого лісу» в інтерактивній зоологічній кімнаті-музеї:

- Квест проведено для здобувачів освіти 2 класу Старокосівського ліцею.

- Еколого-пізнавальне заняття «Відкриваємо світ лісових мешканців НПП «Гуцульщина» проведено для здобувачів освіти 2 класу Косівського ліцею ім. І. Пелипейка.

- Еколого-пізнавальне заняття «Юний природоохоронець» проведено для лісових рейнджерів Рожнівського ліцею.

Впродовж року працівники відділу еколого-освітньої роботи організували та провели 95 екоуроки, до яких долучилось 1710 з.о.

участь в організації та діяльності шкільних гуртків/учнівських лісництв, гуртків/секцій народних ремесел, вирощування різних груп рослин тощо (їх назви та місцезнаходження, періодичність та тематика занять, кількість залучених учнів);

впродовж 2025 року екоосвітняни проводили заняття (згідно затвердженого плану роботи) із учасниками шкільного ПНДВ, яке діє при Шешорській гімназії ім. В. Чорновола та Вербовецькій гімназії.

надання допомоги в оформленні природничих кабінетів загальноосвітніх та позашкільних навчальних закладів (місцезнаходження та здійснені заходи щодо обладнання);

відповідно до проведення екоподій у освітніх закладах району було передано учасникам заходів наліпки (стікерпаки) «Мешканці нашого лісу» та «Першоцвіти» та «Тварини нашого краю».

участь в організації та проведенні екологічних олімпіад, екологічних ігор, «зелених шкіл», конкурсів, вікторин, екскурсій тощо (перелік, час та місце проведення, контингент та кількість учасників);

Працівники відділу еколого-освітньої роботи організували та провели заочний творчий конкурс для здобувачів освіти Косівщини «Годівничка для зимуючих птахів» (12 уч.).

Екскурсії проводились науково-просвітницьким центром із відвідуванням інтерактивного еколого-пізнавального центру та інтерактивної зоологічної кімнати-музею. Також екскурсії та квести проводились еколого-освітніми стежками. Тож впродовж 2025 року центр відвідало 1133 ос. Участь у квестах взяли 220 ос.

участь в організації та сприянні проведенню еколого-освітніх тематичних експедицій та літніх екологічних таборів (організатори, кількість учасників, місце проведення, тематика тощо);

9-11 липня працівники відділу еколого-освітньої роботи організували та провели літній природничий табір «Друзі природи». Учасники табору протягом трьох днів знайомилися з природою рідного краю, брали участь у творчих, пізнавальних та інтерактивних активностях.

Також екскурсії та екозаняття були проведені для учасників літніх таборів при церкві Святого Василя (м. Косів) та закладу оздоровлення і відпочинку «Лебедин» (сmt. Яблунів).

співпраця з іншими установами ПЗФ у сфері екологічної освітньо-виховної роботи;

У сфері екологічної освітньо-виховної роботи національний природний парк «Гуцульщина» співпрацює з установами ПЗФ.

співпраця з громадськими організаціями (місцевими, регіональними, національними);

Налагоджена тісна співпраця НПП «Гуцульщина» з громадськими організаціями екологічного спрямування: ГО «Спадщина Гуцульщини»; Національний екологічний центр України; Косівське товариство «Гуцульщина»; Регіональний екологічний центр, м. Косів.

співпраця з релігійними організаціями;

з релігійними організаціями не співпрацювали

участь у роботі регіональних екологічно-просвітницьких центрів;

не співпрацювали

співпраця з волонтерами;

створення громадських організацій з метою підтримки діяльності установи ПЗФ;

У 2025 році не було створено нових громадських організацій

співпраця установи ПЗФ з міжнародними установами та організаціями у сфері екологічної освітньо-виховної роботи

2.2. Співпраця з органами державної виконавчої влади, органами місцевого самоврядування у сферах освіти, охорони історико-культурної спадщини та іншими (наявність спільних програм, проектів, планів заходів та перелік проведених заходів тощо).

Національний природний парк «Гуцульщина» співпрацює з відділами освіти Косівського району, закладами освіти.

3. Інформаційно-видавнича та пропагандистська діяльність.

3.1. Інформація про веб-портал установи ПЗФ в інтернет-мережі (коли засновано, адреса, розділи тощо), організацію інтернет-розсилки новин та обговорення екологічних проблем на форумах (кількість відвідувачів).

Функціонує сайт Парку <https://hutsulshchyna-park.in.ua/>, дизайн якого розроблений згідно рекомендацій Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України.

Розділи:

- природоохоронна діяльність;
- наукова діяльність;
- еколого-освітня діяльність;
- рекреаційна діяльність;
- видання і публікації;
- інформаційні центри.

Інтернет-розсилка новин здійснюється через сторінку в соціальній мережі Фейсбук (5,9 тис підписників) <https://www.facebook.com/hutsulshchyna.park>

3.2. Інформація про опубліковані та підготовлені до друку (зазначити окремо) науково-популярні праці, буклети, путівники, листівки, плакати, аншлаги тощо (назви, тираж, видання, для яких категорій населення призначено).

Підготовлено, надруковано та поширено чергові номери інформаційного вісника НПП «Гуцульщина» №1-2 (90-91) та №3-4 (92-93).

Виготовлено листівки (електронна версія):

«Вітальна листівка з Новим роком», «Допоможемо пташкам взимку!», «Збережемо первоцвіти!», «21 березня - Міжнародний день лісів», «22 березня – Всесвітній день води», «Вітальна листівка до Великодня», «Привітання до 23-річниці створення Національного природного парку «Гуцульщина», «Збережи довкілля – не пали суху траву!», «З Днем Державного прапора України!», «З Днем Конституції України!», «З Днем Незалежності України» «З Днем працівника лісу», «Відкриття інтерактивної зоологічної кімнати-музею».

3.3. Інформація про власні видання (газети, журнали), їх основну тематику.

З 2002 року НПП «Гуцульщина» видає бюлетень «Інформаційний вісник Національного природного парку «Гуцульщина». Основна тематика – висвітлення діяльності НПП «Гуцульщина», підвищення рівня екологічної культури та екологічної інформованості населення.

3.4.Перелік програм та сюжетів на радіо і телебаченні (назва студії, хто з працівників брав участь у підготовці), опублікованих статей та інформаційних повідомлень у пресі.

Працівниками відділу еколого-освітньої роботи НПП «Гуцульщина» підготовлено статті:

Багрійчук У.М. Комунікація – як інструмент впливу і змін // Інформаційний вісник НПП «Гуцульщина», - 2025 - № 1-2 (90-91)

– Багрійчук У.М. Екскурсія – інтерпретація «Дивись, як прокидається весна» // Інформаційний вісник НПП «Гуцульщина», - 2025 - № 1-2 (90-91)

Багрійчук У.М., Стринадюк Ю.В. Від екоуроків до інтерпретаційних практик: трансформація освітньої роботи в НПП «Гуцульщина» // Природоохоронні території Карпат: виклики та перспективи сталого розвитку, Харків 2025

Багрійчук У.М. Табір «Друзі природи» // Інформаційний вісник НПП «Гуцульщина», - 2025 - № 3-4 (92-93)

Димченко О.І. Перехід до екотуризму на природоохоронних територіях через тлумачення спадщини // Інформаційний вісник НПП «Гуцульщина», - 2025 - № 1-2 (90-91)

Димченко О.І. Перехід до екотуризму на природоохоронних територіях через тлумачення спадщини // Інформаційний вісник НПП «Гуцульщина», - 2025 - № 3-4 (92-93)

Русак-Корнеюк Г.П. Еколого-освітня стратегія // Інформаційний вісник НПП «Гуцульщина», - 2025 - № 3-4 (92-93)

Русак-Корнеюк Г.П. Екозвички – маленькі кроки до великих змін довкілля та суспільства // Природоохоронні території Карпат: виклики та перспективи сталого розвитку, Харків 2025

3.3. Тематика лекцій та бесід, контингент слухачів, найменування установи/підприємства/організації, де прочитано лекцію/проведено бесіду

Впродовж 2025 року проводили бесіди на природоохоронну тематику у кімнаті-музеї природи (Косівське ПНДВ НПП «Гуцульщина»). Також тематичні бесіди відбувались у відповідності до екологічних дат: у закладах освіти району, у візит-центрі, інтерактивному еколого-пізнавальному центрі та інтерактивній зоологічній кімнаті-музеї НПП «Гуцульщина».

4. Підвищення кваліфікації працівників установ ПЗФ та сприяння підготовці кадрів у природоохоронній сфері

4.1. Підвищення кваліфікації працівників установи ПЗФ шляхом навчання на курсах підвищення кваліфікації, у вищих навчальних закладах, участі у семінарах та тренінгах, зустрічах з обміну досвідом тощо (назва (тематика), час і місце проведення занять, ПІБ слухача).

Впродовж 2025 року фахівці з еколого-освітньої роботи НПП «Гуцульщина» не навчались на курсах підвищення кваліфікації.

4.2. Організація та проведення в установі ПЗФ навчання, семінарів та зустрічей з обміну досвідом для підвищення кваліфікації працівників установи ПЗФ, інших установ, підприємств та організацій (назва (тематика), час і місце проведення занять, лектори (викладачі, контингент слухачів)

Взяли участь у робочій поїздці до Республіки Польща, у рамках Міжнародного проєкту «Україна: національні парки, доступні для людей з інвалідністю», який реалізується за сприяння Міндовкілля у співпраці із Ландшафтним парком «Пуца Ромінська».

Взяли участь в освітньому турі заповідними територіями Українських Карпатах в межах проєкту «Перехід до екотуризму на природоохоронних територіях через тлумачення спадщини».

Екоосвітняни взяли участь у дводенній зустрічі працівників відділу еколого-освітньої роботи національних парків із командою Франкфуртського зоологічного товариства (Черемоський НПП) та у зустрічі з представлення й обговорення екоосвітніх стратегій нашої установи (Карпатський НПП).

4.3. Проведення наукової та виробничої практики студентів та аспірантів професійно-технічних та вищих навчальних закладів на базі установи ПЗФ.

5. Джерела та напрями фінансування екологічної освітньо-виховної роботи установи ПЗФ.

Фінансування екологічної освітньо-виховної роботи НПП «Гуцульщина» за 2025 рік:

- організація та проведення еколого-освітніх заходів (3 500 грн);
- видання еко-просвітньої літератури (9 000 грн);

- організація та проведення еколого-освітніх таборів, гуртків, шкіл (1 500 грн).

- інші джерела надходжень (ФЗТ) – 18 750 грн.

Всього за 2025 році було виділено 32 750 грн.

6. Інформація про надані платні послуги, пов'язані з організацією та проведенням освітньо-виховних і природоохоронних заходів (назва послуг, отримані кошти за окремі послуги), відповідно до Переліку платних послуг, які можуть надаватися бюджетними установами природно-заповідного фонду, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 28 грудня 2000 року №1913 (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 02 червня 2003 року №827).

Відповідно до переліку платних послуг, послуги, що надаються в еколого-просвітницькому центрі – оглядова екскурсія.

За надані платні послуги отримано 32 026,00 грн.

7. Пропозиції щодо вдосконалення екологічної освітньо-виховної роботи установи ПЗФ.

Відповідно до плану заходів з екологічної освітньо-виховної роботи впродовж 2025 року працівниками відділу організовувалися та проводилися акції, екозаняття, квести, екскурсії та здійснювалась інформаційна діяльність.

З кожним роком еколого-освітня діяльність Національного природного парку «Гуцульщина» вдосконалюється, враховуючи сучасні інформаційні технології та запити громадськості щодо екологічної обізнаності.

Для вдосконалення екологічної, освітньо-виховної діяльності Національного природного парку «Гуцульщина» пропонуємо наступне:

- впровадження еколого-освітньої стратегії;
- впровадження нових інтерпретаційні програм для різних верств населення;
- організовувати та проводити екозаходи з нагоди Міжнародних та Всеукраїнських екоподій із залученням всіх верств місцевого населення.
- організовувати та проводити екозаняття на природі та квести еколого-освітніми стежками. Під час таких занять відвідувачі знайомляться з різноманіттям природи в цікавій формі, розвивають командний дух та розуміння того, що навчатись можна весело і граючись.
- розробляти друковану продукцію з інформацією еко-просвітницького характеру з дотриманням рекомендацій брендбуку Міндовкілля;
- популяризувати інтерактивний еколого-пізнавальний центр, що діє на базі науково-просвітницького центру Парку, шляхом проведення майстеркласів, екскурсій.